

Učitel matematiky

Jiří Jarník

1. Evropský matematický kongres

Učitel matematiky, Vol. 1 (1993), No. 1, 17–18

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/152155>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1993

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

3. Popiš ako možno zistiť, že rovinný útvar je osovo súmerný, ale nepoužiť termín os súmernosti.

Naše odpovede vedúci dielne komentovali, porovnávali s odpovedmi žiakov a poukazovali na zaujímavé diferencie medzi prístupom učiteľov a žiakov k týmto otázkam. V nasledujúcom komentári boli prezentované konkrétne výsledky experimentu. Zdá sa mi, že uvedená forma výuky poskytuje mnoho priestoru pre medzipredmetové vzťahy nielen vo väzbe materinský jazyk - matematika, ale i materinský jazyk - iný predmet.

Súčasťou mítingu NCTM bola predajná výstava kníh, časopisov, učebníc a učobných pomôcok. Spomeňme aspoň jednu zaujímavú publikáciu: matematický kalendár. Na každý deň v roku tu nájdeme jednu zaujímavú úlohu, či informáciu, alebo udalosť. Napríklad úloha na 29. augusta znie: Pre ktoré prirodzené m sa m -tá mocnina čísla 1992 končí číslom 1992.

Míting NCTM bol aj spoločenskou udalosťou. Po roku, či rokoch sa opäť zvitáli kolegovia-priatelia, ktorí spolu chodili na univerzitu, alebo učili v tom istom meste. Z atmosféry, ktorá v priestoroch hotela Hilton vládla, bola cítiť spolupatričnosť a radosť z práce. Čo, keby sme sa aj my, učitelia matematiky rozpadajúcej sa republiky začali pravidelne stretať na mítingoch, ktoré by pomohli udržiavať náš pocit profesionálnej i kultúrnej spolupatričnosti?

1. Evropský matematický kongres

dr. J. Jarník, PedF UK Praha

Ve dňoch 6. - 10. července 1992 se v Paříži konal z iniciativy a pod záštitou Evropské matematické společnosti (EMS) první Evropský matematický kongres. Šlo o první velkou akci EMS, která byla založena v roce 1990. (Přípravy k jejímu založení probíhaly ovšem již několik let předtím a podílela se na nich, přes byrokraticko-politické překážky, i JČMF, např. uspořádáním zasedání Evropské matematické rady v Liblicích 1987). Evropské matematické kongresy by měly být jistým protějškem světových kongresů. Měly by klást důraz na specifika evropské matematiky a svým umístěním v Evropě dát i matematikům s omezenými prostředky možnost účastnit se opravdu reprezentativního setkání.

Celková účast na kongresu byla okolo 1200 matematiků, z toho asi čtvrtina z hostitelské země a asi stovka ze zemí mimoevropských (především z USA, Kanady a Izraele). Z Československa přijelo do Paříže 25 matematiků. Mnohým z nich to umožnila finanční podpora organizátorů, kterým se podařilo získat řadu sponzorů.

Těžiště vědeckého programu bylo v 9 plenárních přednáškách a 20 paralelních přednáškách. Krátká sdělení byla nahrazena možností přihlásit posters, což využila téměř čtvrtina účastníků. Jediný přednášející z Československa byl J. Nekovář z Prahy (tč. University of California v Berkeley - několikanásobný vítěz MO - poznámka red. kolektivu). Rozepisovat se podrobněji o vědeckém programu není v této stručné zprávě možné. Sborník kongresu by měl být po vyjití k dispozici v knihovnách MÚ ČSAV a MFF UK.

Vedle vědeckých přednášek uspořádali organizátoři 16 "kulatých stolů" - diskusí na různá témata spjatá s matematikou a jejími vztahy k různým oborům, jejími evropskými specifiky, s vyučováním matematice apod. Organizátory diskuse o koordinaci vědeckých hodností a o studentských výměnných programech byli I. Netuka a V. Souček z MFF UK v Praze.

Pro účastníky zajímající se o matematické vzdělávání a popularizaci byly připraveny tři programy výukových a popularizačních filmů a dvě výstavy - učebních pomůcek a matematických hlavolamů.

Při příležitosti kongresu udělilo město Paříž na návrh mezinárodní odborné komise ceny deseti mladým matematikům, mezi nimi i V. Šverákovi z MFF UK (tč. na univerzitě v Edinburghu).

První Evropský matematický kongres byl bezesporu úspěšný. Zájem o něj byl velký a ukázalo se, že evropští matematici mají společné problémy i zájmy. Je samozřejmé, že se vždy najde někdo, kdo bude mít pocit, že právě jeho speciální obor byl opomenut. Je také jasné, že ne všichni přednášející jsou schopni či ochotni své projevy přizpůsobit širokému posluchačstvu, specializovanému v nejrůznějších oborech matematiky. Také občasné preferování jazyka hostitelské země ztížilo řadě účastníků sledování některých proslovů či diskusí (to se týkalo spíše "kulatých stolů" než vědeckých přednášek). Vtipně na to reagoval prof. Márki z Budapešti, který přednášku svého krajana L. Babaie (mimořádně jednu z nejzajímavějších) uvedl maďarsky a teprve (když se řádně pokochal zděšením posluchačů), zopakoval úvodní slovo v angličtině. Vzhledem k tomu, že příští kongres se bude konat v Budapešti, máme se na co těšit (což, s výhradou té maďarštiny, není míněno ironicky).